

Είναι τιμή και προνόμιο να σας καλωσορίζουμε στην εκδήλωση για την έναρξη της Ελληνικής Προεδρίας της Διεθνούς Συμμαχίας για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος (IHRA), τον μεγαλύτερο παγκόσμιο οργανισμό που ενώνει κυβερνήσεις, μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και εμπειρογνώμονες, στο πλαίσιο της ιδιαίτερα σημαντικής αποστολής της προώθησης και της εμβάθυνσης της εκπαίδευσης, της μνήμης και της έρευνας για το Ολοκαύτωμα.

Μνήμη σημαίνει ανθρωπιά. Η εκπαίδευση για τα γεγονότα που συνέβησαν στο παρελθόν είναι η υποχρέωσή μας στο παρόν. Περισσότερα από είκοσι χρόνια μετά τη σύστασή του, το έργο του οργανισμού IHRA είναι περισσότερο, και όχι λιγότερο, σημαντικό. Γιατί καθώς περνά ο χρόνος, ο κίνδυνος οι αναμνήσεις να ξεθωριάσουν μεγαλώνει, ενώ τα γεγονότα που είναι εγγύτερα στο παρόν φαίνεται να κυριαρχούν έναντι των φρικτών γεγονότων του παρελθόντος.

Ο οργανισμός IHRA έχει αξία ακριβώς επειδή η αποστολή του είναι η αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου. Ρίχνοντας φως στο παρελθόν, στέλνουμε το πιο ξεκάθαρο μήνυμα για το μέλλον: Δεν ξεχνάμε ποτέ. Ποτέ ξανά.

Η Ελληνική Προεδρία ετοιμάζει σειρά εκδηλώσεων που αποβλέπουν στο να διατηρηθεί ζωντανή αυτή η μνήμη, να διδαχθούν τα παιδιά μας το Ολοκαύτωμα και να επιστήσουν την προσοχή τους ώστε να αντιληφθούν τα βάθη στα οποία μπορεί να φτάσει η αγριότητα της ανθρωπότητας.

Η εκπαίδευση είναι η βασική ακτίνα στον τροχό της μνήμης, όχι μόνο ως κομμάτι της ύλης που διδάσκεται, αλλά κι έτσι όπως παίρνει σάρκα και οστά στα μουσεία, μέσω της έρευνας και μέσω του έργου των ιδρυμάτων. Αλλά και μέσω της εκτεταμένης κάλυψης στα παραδοσιακά μέσα και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η εκπαίδευση είναι το όπλο του σκεπτόμενου ανθρώπου. Να βασίζεται στην εμπειρία και να χρησιμοποιεί τη λογική για να εξάγει συμπεράσματα. Αυτή είναι η καλύτερη άμυνα απέναντι στο δόγμα και στην υστερία. Τόσο ο Πλάτωνας όσο και ο Σπινόζα θα αναγνώριζαν την διαδικασία αυτή ως ασπίδα και ως φως που μπορεί να μας καθοδηγήσει.

Η Ελληνική Προεδρία του Οργανισμού IHRA συμπίπτει με τις εκδηλώσεις μνήμης για τα 200 χρόνια από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης. Αυτή είναι μια ιστορική στιγμή για τη χώρα και τον λαό της. Άλλωστε, η σύγχρονη Ελλάδα είχε ως θεμέλια τις ανθρωπιστικές αξίες και τις οικουμενικές ελευθερίες. Η προσήλωσή μας στη μάχη ενάντια στον ρατσισμό και τον αντισημιτισμό εδράζεται στον

Phoca PDF

πυρήνα αυτών των αξιών και ελευθεριών.

Κυρίες και κύριοι, τη χρονιά της ελληνικής Προεδρίας της IHRA θυμόμαστε εκείνους που έχασαν την ζωή τους στο Ολοκαύτωμα. Ωστόσο, σήμερα θυμόμαστε και όσους επέζησαν. Γυναίκες όπως η Εσθήρ Κοέν, που τη στιγμή που απεβίωσε στα βορειοδυτικά Ιωάννινα, τον Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους, ήταν η γηραιότερη επιζήσασα του Ολοκαυτώματος στην Ελλάδα.

Το 1944, η Εσθήρ, γνωστή ως Στέλλα, ήταν μία από τους εκατοντάδες Ρωμανιώτες Εβραίους που μεταφέρθηκαν στο Auschwitz. Από τους 1.700 άντρες, γυναίκες και παιδιά που συγκεντρώθηκαν και στάλθηκαν στο στρατόπεδο θανάτου των ναζί, λιγότεροι από εκατό επέζησαν. Η Εσθήρ αποχωρίστηκε τους γονείς και τα αδέρφια της στις πύλες του Auschwitz. Δεν τους είδε ποτέ ξανά.

Σε μια συνέντευξή της στην «Καθημερινή», η Στέλλα προκαλεί συγκίνηση λέγοντας: «Θα πεθάνω και δεν θα υπάρχει άνθρωπος να με σηκώσει, να με θάψει. Δεν υπάρχουν συγγενείς, εξολοθρεύτηκαν».

Σήμερα θυμόμαστε την Στέλλα, την οικογένειά της, την κοινότητα των Ιωαννίνων και όσους έχασαν τη ζωή τους στο Ολοκαύτωμα. Θυμόμαστε ακόμα και σφιχταγκαλιάζουμε όλους όσοι επέζησαν και βρίσκονται σήμερα μαζί μας, ανάμεσα σε αυτούς και 20 επιζήσαντες που ζουν στην Ελλάδα.

Στο όνομα της Εσθήρ Κοέν, είναι μεγάλη προσωπική μου τιμή που σας καλωσορίζω στην Ελληνική Προεδρία. Καθώς τα χρόνια περνούν, είναι υποχρέωσή μας να πούμε την ιστορία. Να διατηρήσουμε ζωντανές τις μνήμες. Να αντλήσουμε διδάγματα. Και ποτέ, ποτέ να μην ξεχάσουμε.

ΠΗΓΗ: ιστοσελίδα PRIMEMINISTER, 2.4.2021

Phoca PDF